

28.10.2025

RIITTÄVÄTKÖ PEHMEÄT KEINOT ILMASTO- JA LUONTOTAVOITTEISIIN?

Pellervon taloustutkimus PTT

Metsäalan kannalta merkityksellimmät EU-aloitteet viime vuosilta

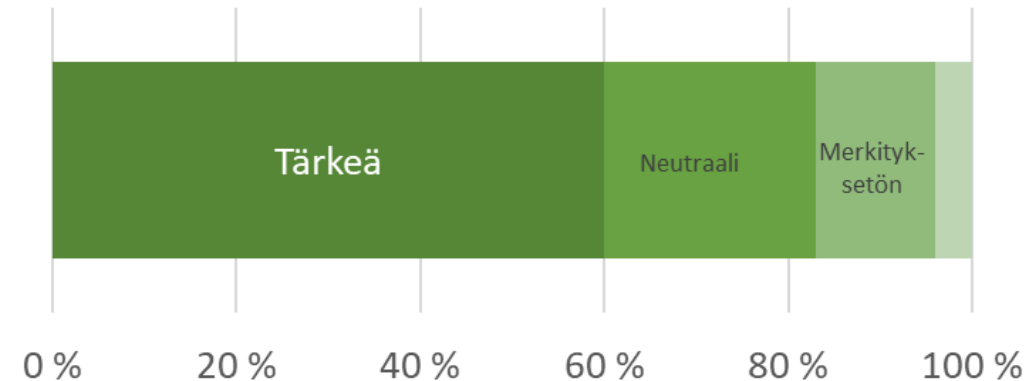
Miten Suomi aikoo näihin vaatimuksiin vastata?

Missä määrin voidaan hyödyntää metsänomistajien
vapaaehtoista toimintaa?

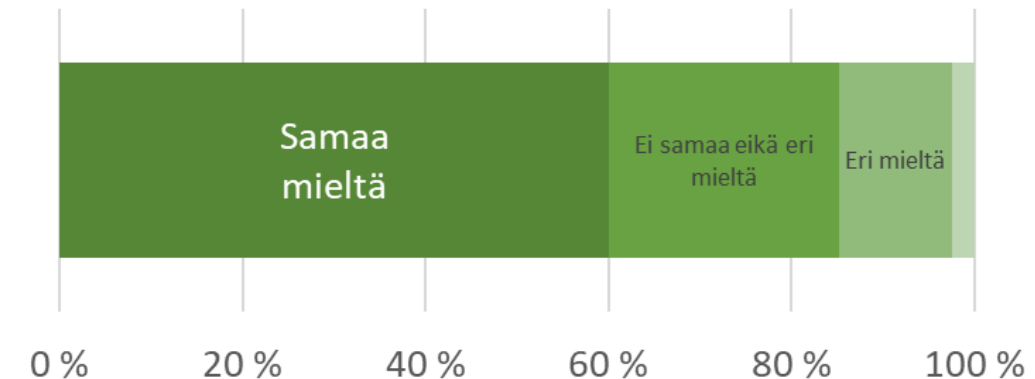

Osa metsänomistajista on kiinnostunut toimimaan

*Kuinka tärkeänä koet sen, että metsäsi toimii hiilinieluna ja hiilivarastona? **

*Olen kiinnostunut tekemään yhä enemmän toimia luonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseksi ja/tai lisäämiseksi. ***

Oma motivaatio on mielekäs kannustin.

➤ Tätä kannattaa hyödyntää

* Lähde: ClimateNudgen metsänomistajakysely 2022, n=1187

** Lähde: Korhonen ym. 2024 (MTK & SLC luonnon monimuotoisuuden tiekartta), n=1670

Miten kanavoida kiinnostus vapaaehtoiseksi toiminnaksi?

Koettu tärkeys tai kiinnostus ei kuitenkaan aina johda toimintaan.

Miksi ei? Mitkä tekijät hidastavat tai estävät vapaaehtoista toimintaa?

- Onko kyse osaamisesta, prosesseista, rahasta vai jostain muusta?
- Mihin niistä on mahdollista vaikuttaa ja millä keinoin?

Toiminnasta tulisi tehdä metsänomistajalle mahdollisimman helppoa ja houkuttelevaa.

Tämä tarkoittaa metsänomistajien erilaisten tavoitteiden tunnistamista ja niihin soveltuvan metsänhoidon mahdollistamista.

➤ **Räätälöityä ohjausta**

Kiinnostuneita metsänomistajia voi tuupata toimintaan

Psykologiaa ja käyttäytymistieteitä yhdistettynä metsätieteisiin.

Päätöksentekijän ohjaus toivottuihin vaihtoehtoihin

- **ei** poisteta vaihtoehtoja; **ei** tueta tiettyjä valintoja rahallisesti; **ei** ohjata toimimaan arvojensa vastaisesti.

Tutkimusten mukaan vaikutus keskimäärin pieni mutta hyvin toteutettuna kustannustehokas.

Tuuppauksilla voi olla monipuolinen rooli vapaaehtoiseen toimintaan ohjaamisessa - voi kannustaa sekä sopimukselliseen että ”hiljaiseen” toimintaan.

Työterveyslaitos

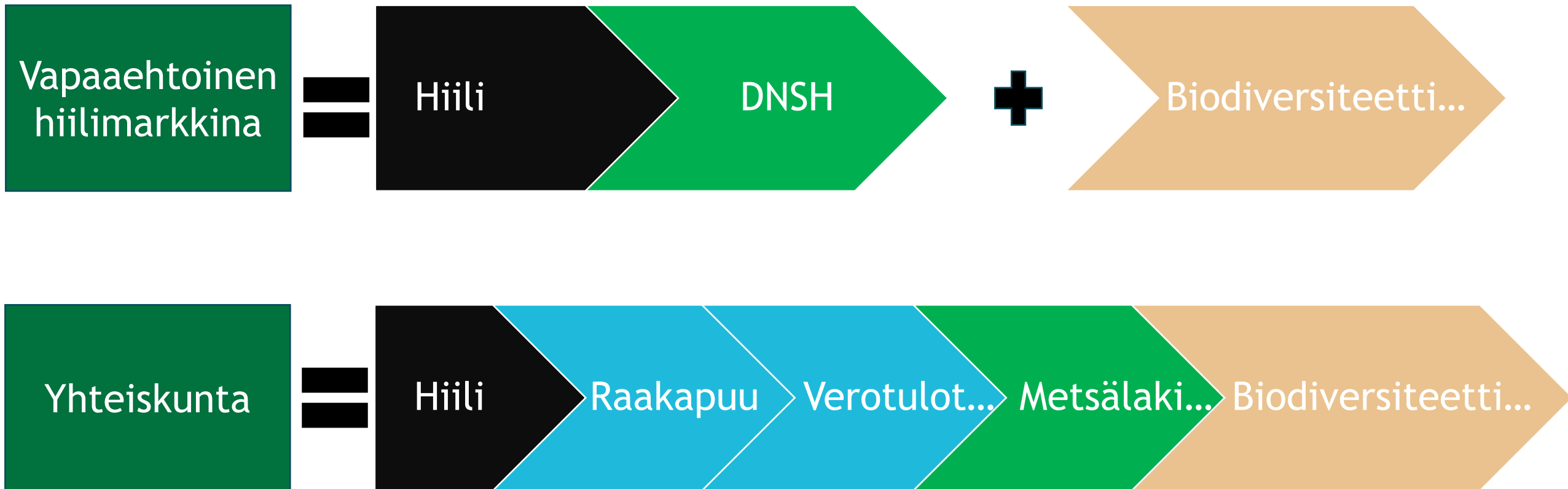

Vapaaehtoiset markkinat ja yhteiskunnan tavoitteet

Hyöty ja tavoitteet

Metsäsektorilla on mahdollisia ilmastotoimia, mutta kriteerit erilaisia

Vapaaehtoinen hiilimarkkina

Hillintätoimi	Houkuttelevuus yksiköiden os-tajien ja käyttäjien näkökul-masta		Minimikriteerien täytyminen	Hillintätulosten tuottamisen hou-kuttelevuus
	Yritykset	Yksityiset kuluttajat		
Päätehakuun viivästäminen				
Talousmetsän lannoitus turvemilla (tuhkalannoitus)				
Talousmetsän lannoitus kivennäismailla (typpilannoitus)				

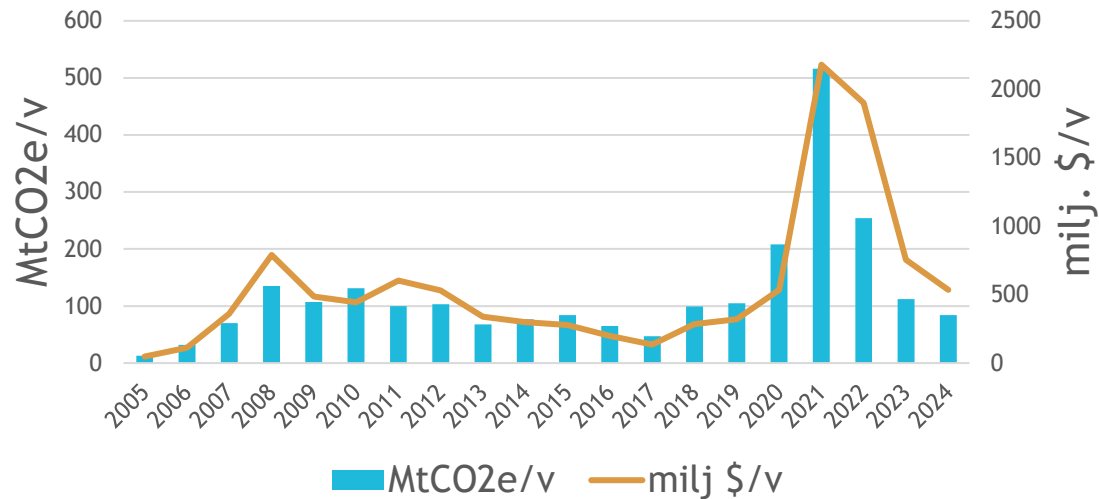
Vapaaehtoiset hiilimarkkinat maankäyttösektorilla - kehitys, kysyntä ja toimenpiteet Suomessa (2023)

Yhteiskunta

Ilmastotoimi	Ilmasto-vaikuttavuus	Kustannus-vaikuttavuus	Hyväksyttävyys
Lisätään kangasmetsien kasvatuslannoitusta	Erittäin hyvä	Erittäin hyvä	Erittäin hyvä
Lisätään turvemetsien tuhkalannoitusta	Erittäin hyvä	Hyvä	Erittäin hyvä
Harvennushakkuiden yhteydessä ei tehdä kunnostusojitusta rehevissä korvissa eikä karuilla rämeillä	Tyydyttävä	Erittäin hyvä	Keskiverto
Pidennetään kiertoaikaa kohdennetusti joillakin kohteilla	Erittäin hyvä	Hyvä	Keskiverto

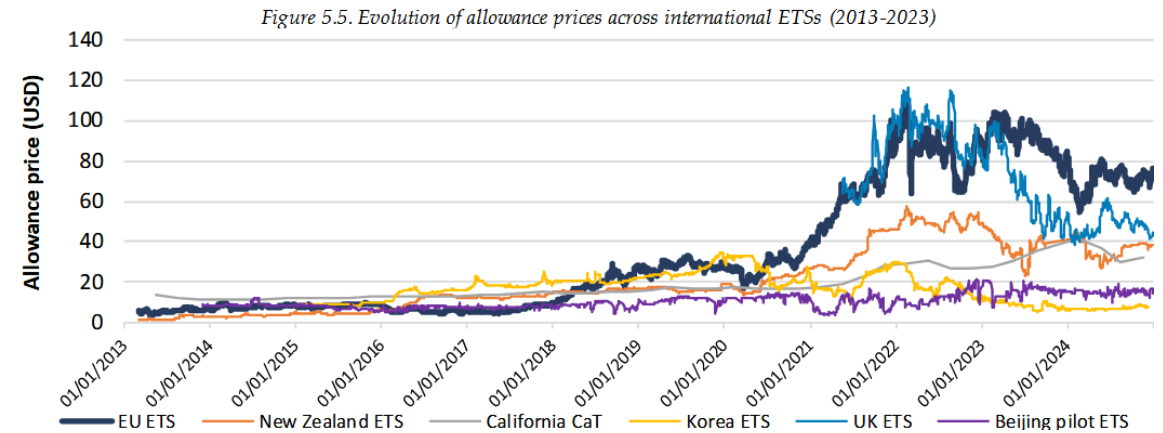
Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman kustannusvaikutusten arviointi (2022)

Vapaaehtoisen hiilimarkkinan koko 2005-

- **2020-2021 Markkinapiikki**
 - yritykset alkoivat kompensoida päästöjään ja sitoutua ilmastotavoitteisiin mm. nettonollatavoitteet ja Science Based Targets -aloitteet yleistyivät
 - CORSIA:n ensimmäinen toteutuskausi (2021–2026)
- **2022- Laadun ja luottamuksen kriisi**
 - mm. REDD+-hankkeiden lisäisyyden ja pysyvyyden kyseenalaistaminen
 - Ostajat suosivat korkeamman laadun projekteja
 - Core Carbon Principles (CCP)

Päästökauppajärjestelmät 2013-

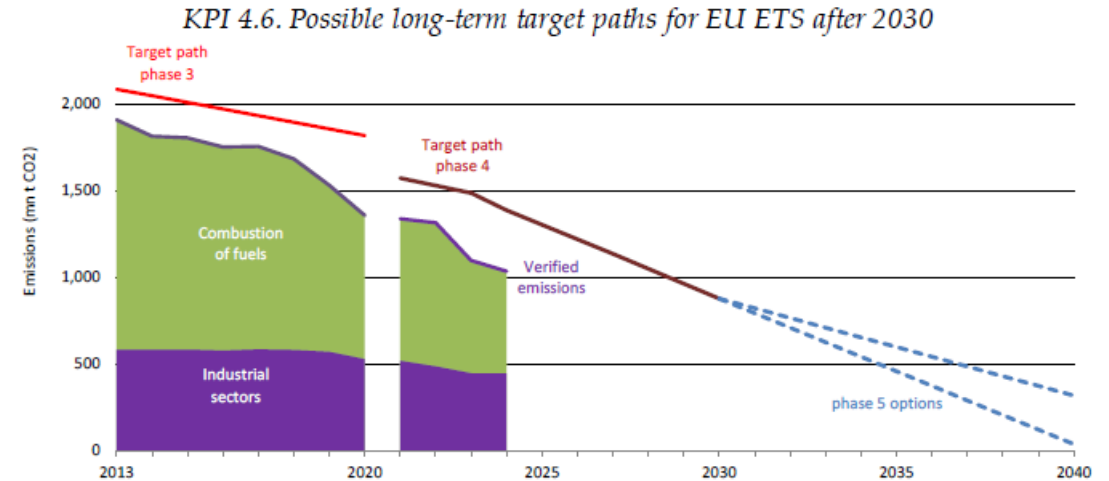
- **EU ETS 2021-2022 nousu:**
 - Koronan jälkeinen talouden kasvu, EU tavoitteet (Fit for 55) & energiakriisi
- **2023-204 lasku:**
 - talouden laskusuhdanne, EU RePower-paketti lisää päästöoikeuksia, energiakriisin helpottuminen
- **Kalifornian & Uuden-Seelannin ETS:t käyttävät hintakattoja, vakauttamistyökaluja**
- **Korean ja Pekingin ETS:t maksuton jako ja rajallinen kaupankäynti**

Vapaaehtoinen hiilimarkkina 2025-

- **Markkinan kehityssuunta-arvio**
 - Uskottavampi mutta pienempi
 - Vahvemmin sääntelyyn kytkeytynyt
 - Poistopohjaisiin ja korkean laadun projekteihin painottuva

- **Velvoitekäyttö luo kysyntää vapaaehtoisille markkinoille**
 - Artikla 6 (Pariisin sopimuksen kansainvälinen hiilikauppamekanismi)
 - CORSIA (ilmailualan kompensointijärjestelmä) lisäävät kysyntää
 - Suomi: Jakeluvelvoitteen joustomekanismi

Päästökauppajärjestelmät 2025-

- **EU ETS on onnistunut ympäristötavoitteissaan**
 - Päästöt ovat olleet selvästi sallitun päästökaton alapuolella
 - energiasektorin päästöt ovat laskeneet jyrkästi vuodesta 2019
 - Teollisuuden päästöt ovat laskeneet hitaammin
- **Päästökatto laskee nollaan (aikataulu epävarma):**
 - Päästökattojärjestelmästä kohti nettonollajärjestelmää (net-zero regime)
 - Päästöjen kompensoinnin ja hiilipoistojen(pysyvien) rooli?

Luontoarvokauppa mahdollisuus metsänomistajille

- Vapaaehtoista -> Mahdollisuus kiinnostuneille
- Markkina vielä pieni ja vähän tietoa saatavilla
 - Markkinan globaali koko alle 2 M€/v*
- Luonnonarvojen tuotteistaminen vaatii huomattavasti enemmän osaamista kuin hiilimarkkina
- Metsänomistajien rooli ja osaamisvaatimukset on erilaisia kuin ammattilaisten
- Markkinoiden perimmäinen haaste on arvon tunnistaminen (kysyntä)
- Ulkopuolinen voi nähdä luonnon taloudellisen arvon eri tavoin kuin se, omistaja tai ekologisen arvion tekijä

Yhteenveto

- Metsiin kohdistuvien tavoitteiden saavuttamisessa kannattaa hyödyntää metsänomistajien kiinnostusta toteuttaa toimia vapaaehtoisesti
- Tämä edellyttää metsänomistajien monimuotoisuuden ymmärtämistä ja hyödyntämistä
- Tuuppaus on yksi työkalu, jonka avulla kiinnostuneita metsänomistajia voidaan ohjata sekä sopimukselliseen että ”hiljaiseen” toimintaan
- Metsäsektorilla on mahdollisuuksia toimia tuottajana vapaaehtoisille hiili- ja luontoarvomarkkinoille
- Ilmasto- ja luontoarvojen tuotteistaminen vapaille markkinoille haastavaa
- Markkinaehtoisuus toimii tehokkaasti kysynnän ja tarjonnan tasapainottamisessa myös ympäristötavoitteiden saavuttamisessa
- Oman arvoketjun ulkopuolisten ratkaisujen kanavoituminen yritysten hyödyiksi vaikeaa ja riskialtista
- Velvoitemarkkinat luovat kysyntää ja vakautta, mutta ovat kankeita
- Vapaaehtoinen markkina on tehokas allokoimaan resursseja hyötyjen saavuttamiseksi